Tekst: Han Sjakes
Beeld: Shutterstock

Budgetbier

Wat is het goedkoopste bier en smáákt dat nog ergens naar? Een klein onderzoek naar de prijs-kwaliteitverhouding van budgetbier.

Laat ik maar meteen met de uitslag van mijn kleine privéproeverij in huis vallen: als ik een rapportcijfer mag geven, vind ik geen van de budgetpilseners een voldoende waard. Na een fietstocht door de stad kwam ik thuis met Schultenbräu, De Klok, Schutters, Best Bier, Finkbräu en Argus. Als A-merkreferentie zette ik er Amstel-pils naast.

Met de eerste slok was vreemd genoeg niet zo veel mis, die was eigenlijk best aardig: de goedkope bieren smaken naar pils en lessen de dorst. Maar na een paar slokken beginnen ze tegen te staan omdat je pit en frisheid gaat missen. Dan smaken ze slapjes en dun, weeïg of stoffig. En de nasmaak is ook niet fijn. Na drie slokken heb je geen trek meer in een vierde. Het A-merkbier is hoppiger, moutiger en frisser, met meer pit en grip en met fijnere bitters.

Lange halen

In tegenstelling tot speciaalbier is pils bedoeld voor lange halen en grote slokken. Het moet simpel, licht verteerbaar en verkwikkend zijn. Je tikt het gulzig weg zonder erbij na te denken. Daarom heeft ruiken aan pils, zo ontdekte ik tijdens het proeven, niet veel zin. Zolang het niet stinkt, is de geur van ondergeschikt belang. Het gaat om het gevoel in mond en keel van prikkelend koolzuur en opwekkende (hop)bitters. Als de nasmaak dan ook nog uitnodigt tot een volgende slok, dan hoor je pilsliefhebbers niet klagen.

Blinde smaaktesten met pils bevestigen dit wel een beetje. Telkens weer blijkt daarbij dat niemand zijn favoriete pilsmerk eruit weet te halen. De A-merken verschillen onderling best van smaak, maar ik vermoed dat ze moeilijk uit elkaar te houden zijn doordat ze die verkwikkende frisheid met elkaar gemeen hebben. Probeer het maar eens uit, als je een smoes zoekt voor een schuimend feestje.

> ‘Na drie slokken heb je geen trek meer in een vierde’

Waarom ontbreekt het de budgetbieren aan die verkwikkende frisheid? Alle pils wordt toch gemaakt van water, gerst en hop? Het verschil moet zitten in de kwaliteit van de ingrediënten. De brouwer moet immers érgens op bezuinigen om het bier voor een paar dubbeltjes per liter goedkoper te kunnen aanbieden. Het etiket licht soms een tipje van de sluier op. Dan vermeldt de ingrediëntenlijst naast water, gerst en hop bijvoorbeeld mais, ‘suikers’ of maltose. Maltose (moutsuiker) ontstaat bij de omzetting van zetmeel in vergistbare suikers, zoals dat ook gebeurt bij het mouten van gerst voor pils. Maltose is echter geen gerstemout. Het is ongetwijfeld wel goedkoper dan gerst, net als mais dat is. Ook de hopsoort, de herkomst van de echte gerst en de versheid van beide hebben een vinger in de pap ofwel het glas. Eigenlijk is de verklaring simpel: kwaliteit heeft een prijs.

Extra strong

De laatste jaren is extra sterk bier razend populair. Alle biermerken bieden halveliterblikken bier aan met hoge alcoholpercentages voor prijzen die vaak net onder de euro zitten. Om er een aantal te noemen: Amstel Sterk 7,5, Luxus (8,5%), Bavaria 8.6 Extreme, Gulpener Gladiator (10%) en krachtpatskampioen Atlas Extra Strong (12%). ‘Barley wine’ of ‘gerstewijn’ noemen ze dit bier soms omdat het bijna net zo sterk is als wijn. Dat schetst meteen het beeld: met één halveliterblik giet je al meer dan tweederde van een fles wijn naar binnen. Als je je bachelor wilt halen, moet je dat dus misschien maar niet te vaak doen.

Prijs-pilsverhouding

In onze selectie zijn Argus (Lidl) en Schutters (Dirk van de Broek) de goedkoopste budgetbieren met € 6,39 voor een krat van 24 flesjes, omgerekend € 0,90 per liter. Schutters in blik kost € 0,94 per liter en voor een krat Best Bier (Dekamarkt, Dirk, Bas en Digro) betaal je een literprijs van € 0,97 (in blik € 1,10/liter). Daarna volgen Schultenbräu (Aldi) en De Klok (C1000 en AH; beide in blik, literprijs € 1,-) en tot slot Finkbräu (Lidl, blik, € 1,10/liter). Huismerken van supermarkten zitten in dezelfde range, zoals een krat AH Pilsener: € 1,04 per liter. Wie kiest voor A-merken vindt op websites als goedkoopbier.info, biernet.nl en bierindeaanbieding.nl elke week wel ergens een krat bier van een bekend merk voor onder een tientje. Als je niet merkvast bent en niet te beroerd om een stukje om te fietsen, dan spaar je daarmee toch al snel tussen de vier en vijf euro uit voor een krat pils dat smaakt naar meer voor (bijna) de prijs van budgetbier. Een krat A-merkbier kost in de aanbieding tussen de € 1,10 en € 1,40 per liter.